

Świadczenia na rzecz rodziny w województwie małopolskim w 2022 r.

28.09.2023 r.

↓ **10,3%**

Spadek liczby świadczeniobiorców r/r

W 2022 r. wypłacono 871,7 mln zł z tytułu świadczeń rodzinnych, a korzystało z nich miesięcznie średnio 291,6 tys. świadczeniobiorców. Z funduszu alimentacyjnego wypłacono 56,7 mln zł, a z programu „Dobry Start” – 128,7 mln zł. Od 1 stycznia 2022 r. państwo dodatkowo wspierało rodziny z małymi dziećmi wypłacając świadczenia z rodzinnego kapitału opiekuńczego – w ciągu roku wypłacono

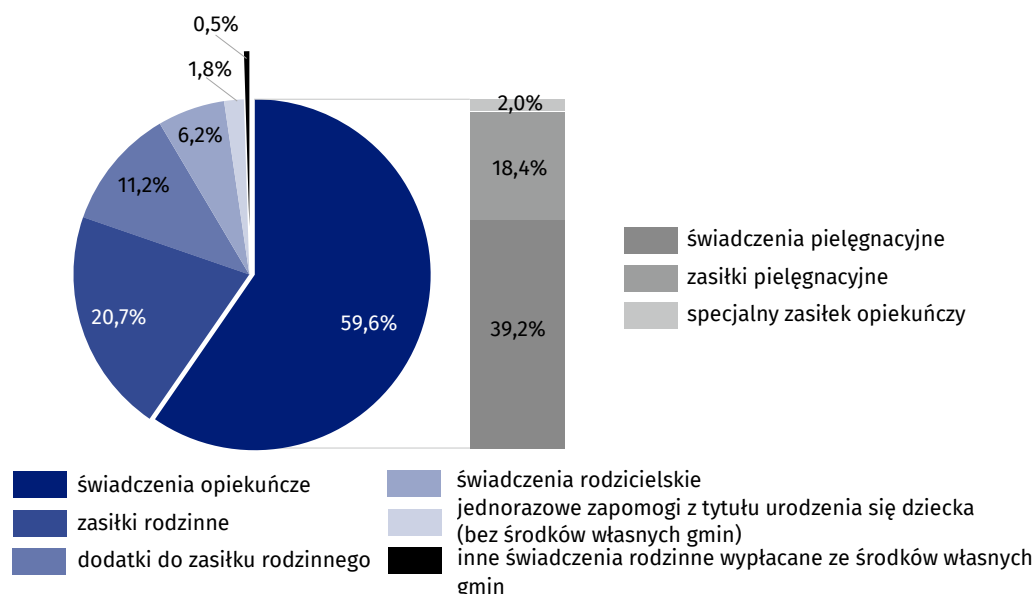
kapitały w kwocie 350,6 mln zł. W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na świadczenia wychowawcze przeznaczono 3991,2 mln zł. Kartę Dużej Rodziny posiadało 162,6 tys. rodzin.

Świadczenia rodzinne ogółem

Ze świadczeń rodzinnych korzystało miesięcznie średnio 291,6 tys. świadczeniobiorców i w porównaniu z poprzednim rokiem było to mniej o 33,5 tys., tj. o 10,3%. Łącznie w ciągu roku wypłacono świadczenia w kwocie 871,7 mln zł, co stanowiło spadek o 8,9 mln zł, tj. o 1,0% w porównaniu z poprzednim rokiem.

Ze świadczeń rodzinnych korzystało miesięcznie średnio 291,6 tys. świadczeniobiorców

Wykres 1. Struktura świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2022 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

W ogólnej kwocie świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2022 r. dominowały świadczenia opiekuńcze, kierowane do osób niepełnosprawnych i ich opiekunów. Wyniosły one 519,8 mln zł i stanowiły 59,6% wartości świadczeń rodzinnych ogółem.

Miesięcznie wypłacano średnio 77,9 tys. świadczeń opiekuńczych. W porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano wzrost liczby świadczeń o 1,8% i ich kwoty o 10,2%. Ponad połowę wartości świadczeń opiekuńczych stanowiły świadczenia pielęgnacyjne (342,0 mln zł, tj. 65,8%). Zasiłki pielęgnacyjne wypłacono w kwocie 160,5 mln zł (30,9% świadczeń opiekuńczych), a specjalne zasiłki opiekuńcze w kwocie 17,3 mln zł (3,3%).

Świadczenia skierowane do rodzin z dziećmi wyniosły łącznie 351,9 mln zł, tj. 40,4% świadczeń rodzinnych. Wymienioną kwotę stanowiły głównie: zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 278,1 mln zł (31,9% ogólnej wartości świadczeń rodzinnych), świadczenia rodzicielskie – 54,2 mln zł (6,2%), zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – 15,5 mln zł (1,8%).

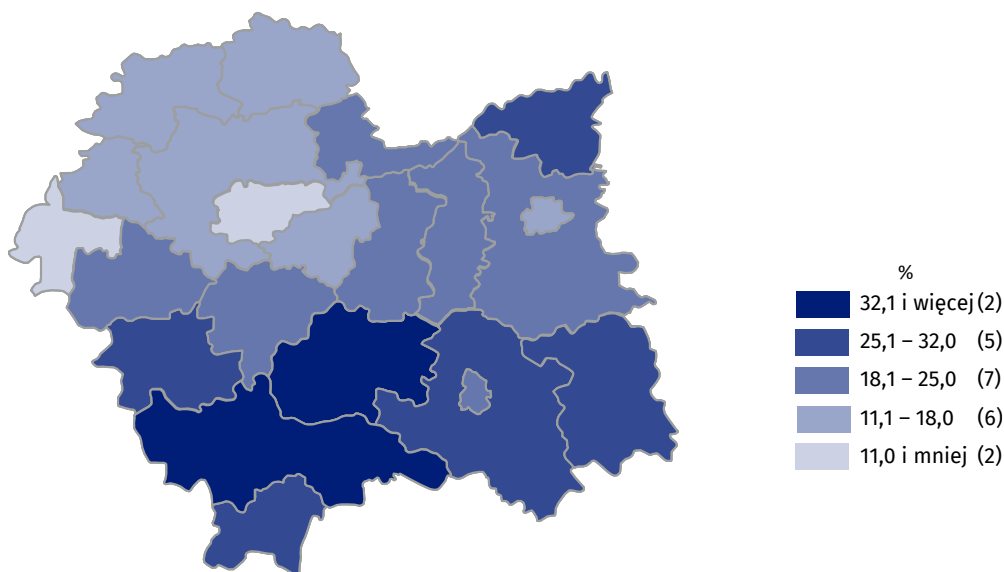
Podobnie jak w poprzednich latach najwyższe kwoty świadczeń rodzinnych wypłacono w Krakowie (107,2 mln zł), natomiast najniższe w powiecie proszowickim (9,8 mln zł).

Wartość wypłaconych w 2022 r. zasiłków rodzinnych wyniosła 180,8 mln zł i była niższa o 15,2% od wypłaconej rok wcześniej. Zasiłki rodzinne pobierało miesięcznie średnio 57,4 tys. rodzin (mniej o 11,8 tys., tj. o 17,1% niż przed rokiem). Wśród rodzin pobierających zasiłki rodzinne przeważały rodziny z dwojgiem dzieci uprawnionych do zasiłku (22,5 tys., tj. 39,2%) oraz rodziny wielodzietne, pobierające zasiłki na troje i więcej dzieci (19,2 tys., tj. 33,4%). Najwyższy odsetek rodzin wielodzietnych pobierających zasiłki rodzinne był w powiecie nowosądeckim (42,4%), natomiast najniższy w Krakowie (24,4%).

Zasiłki rodzinne wypłacano miesięcznie średnio na 132,9 tys. dzieci (w 2021 r. na 156,6 tys. dzieci). Najliczniejszą grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku 6–12 lat (37,8%). Kolejną pod względem liczebności była grupa dzieci w wieku poniżej 6 lat (31,1%). Najmniej liczną grupę korzystających z zasiłków rodzinnych stanowiły dzieci w wieku powyżej 18 lat (6,5%).

W ogólnej liczbie dzieci w wieku poniżej 18 lat zasiłki rodzinne otrzymywało 18,7% dzieci, przy czym udział ten był znacznie zróżnicowany terytorialnie. Najwyższy odnotowano w powiecie limanowskim (32,4%), a najniższy w Krakowie (6,7%).

Mapa 1. Udział dzieci w wieku poniżej 18 lat, na które rodzice pobierali zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2022 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

Uwzględniając dochód na osobę w rodzinie, najliczniejszą grupę beneficjentów zasiłków rodzinnych w 2022 r., podobnie jak rok wcześniej, stanowiły rodziny z dochodem netto od 400 zł do wysokości progu dochodowego¹ (45,3%), następną liczną grupą były rodziny z dochodem do 400 zł (40,6% rodzin korzystających z zasiłków). Rodziny nie uzyskujące żadnego dochodu stanowiły 8,4% rodzin pobierających zasiłki rodzinne.

Kwota dodatków do pobieranych zasiłków rodzinnych wyniosła 97,4 mln zł. W porównaniu z 2021 r. kwota ta była niższa o 14,1%. Przeciętnie miesięcznie wypłacano 73,9 tys. świadczeń, tj. o 12,3% mniej niż rok wcześniej.

¹ Do kwoty 674 zł lub 764 zł, jeżeli w rodzinie występuje dziecko niepełnosprawne.

Zasiłki rodzinne pobierało miesięcznie średnio 57,4 tys. rodzin na 132,9 tys. dzieci

W ogólnej kwocie dodatków do zasiłków rodzinnych przeważały dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej (31,1 mln zł – 31,9%) oraz z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (17,7 mln zł – 18,2%). Najmniej przeznaczono na dodatki z tytułu urodzenia dziecka (5,3 mln zł – 5,5%).

Kobietom, które urodziły dziecko, a nie przysługuje im zasiłek macierzyński lub uposażenie macierzyńskie (np. bezrobotne, studentki, wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych) wypłacane jest świadczenie rodzicielskie. W szczególnych przypadkach może być ono wypłacane również ojcu lub opiekunowi prawnemu dziecka. W 2022 r. wypłacono świadczenia rodzicielskie w łącznej kwocie 54,2 mln zł, a pobierało je miesięcznie średnio 4,9 tys. osób (2021 r. – odpowiednio 60,2 mln zł i 5,5 tys. osób). Najwyższe kwoty świadczeń rodzicielskich wypłacono w Krakowie (9,2 mln zł, tj. 16,9% kwoty wypłaconej w województwie).

Z budżetu państwa w 2022 r. wypłacono 15,5 mln zł jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka („becikowe”), czyli mniej o 18,4% w porównaniu z poprzednim rokiem. Przeciętnie miesięcznie z tytułu „becikowego” wypłacano 1,3 tys. świadczeń. Najwyższe kwoty wypłacono w ciągu roku w Krakowie (1,8 mln zł, tj. 11,5% kwoty wypłaconej w województwie).

Poza „becikowym” gminy z własnych środków wypłaciły zapomogi z tytułu urodzenia dziecka o wartości 1,1 mln zł. Były one niższe od wypłaconych rok wcześniej o 0,2 mln zł.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Ze świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego mogą korzystać osoby uprawnione do pobierania alimentów, których egzekucja od dłużnika okazała się bezskuteczna. W 2022 r. z tego funduszu wypłacono 129,4 tys. świadczeń o łącznej wartości 56,7 mln zł. W porównaniu z 2021 r. było to mniej – odpowiednio o 8,5% i o 7,6%. Przeciętna wysokość świadczenia w 2022 r. wyniosła 438 zł (rok wcześniej 434 zł).

Świadczenia z programu „Dobry Start”

W ramach programu „Dobry Start” każdemu uczącemu się dziecku, rozpoczynającemu rok szkolny, wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. Jest ono przyznawane niezależnie od uzyskiwanego dochodu i wynosi 300 zł. W 2022 r. wsparcie w ramach programu otrzymało 428,6 tys. uczniów, a do rodzin trafiło z tego tytułu 128,7 mln zł.

Rodzinny kapitał opiekuńczy

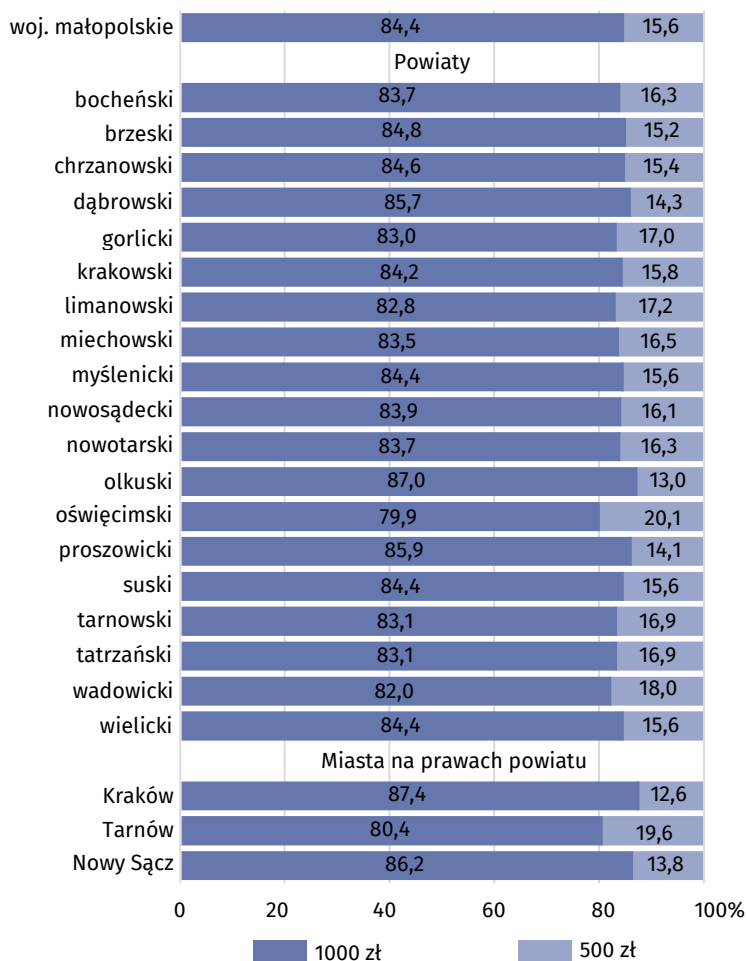
Od 1 stycznia 2022 r. wprowadzono nowe świadczenie dla rodzin z małymi dziećmi – rodzinny kapitał opiekuńczy. Przysługuje na drugie i kolejne dziecko w wieku od 12. do 35. miesiąca życia i jest niezależne od dochodu rodziny.

Rodzinny kapitał opiekuńczy przysługuje w maksymalnej wysokości 12 tys. zł na dziecko. Rodzice sami decydują czy chcą otrzymywać po 1000 zł miesięcznie przez rok, czy po 500 zł miesięcznie przez dwa lata. W 2022 r. wypłacono kapitały w kwocie 350,6 mln zł, z czego zdecydowaną większość (84,4%) stanowiły wypłaty w kwocie 1000 zł miesięcznie. Najwięcej wypłacono w Krakowie (73,5 mln zł, tj. 20,9% kwoty wypłaconej w województwie), a najmniej w powiecie proszowickim (3,8 mln zł, tj. 1,1%). Przeciętnie miesięcznie w województwie wypłacano 27,3 tys. kapitałów.

Świadczenia rodzicielskie pobierało miesięcznie średnio 4,9 tys. osób

W ramach programu „Dobry Start” wsparcie otrzymało 428,6 tys. uczniów

Wykres 2. Struktura wypłaconych kapitałów opiekuńczych według powiatów w 2022 r.

Źródło: Kompleksowy System Informatyczny ZUS.

Karta Dużej Rodziny

Rodzinom wielodzietnym z minimum trojgiem dzieci, niezależnie od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, przyznawana jest Karta Dużej Rodziny. Przysługuje ona również rodzicom, którzy kiedykolwiek mieli na utrzymaniu minimum troje dzieci, niezależnie od tego ile lat mają dzieci w momencie składania wniosku.

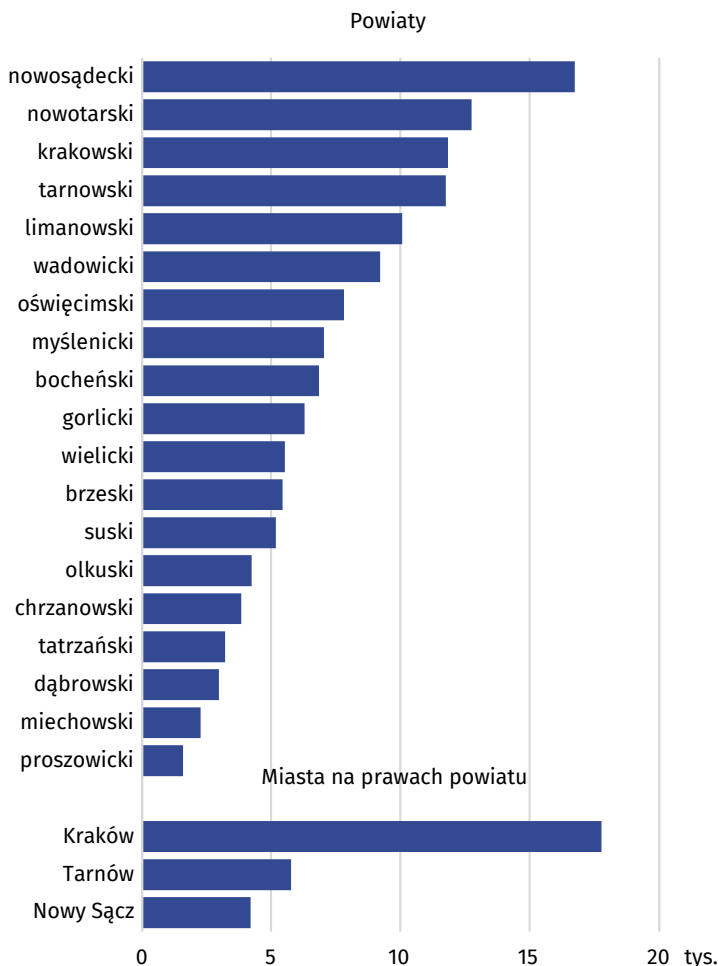
Rodzice mogą korzystać z ulg i zniżek dożywotnio. Karta Dużej Rodziny to system zniżek wspierający budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwiający dostęp do wielu dóbr i usług. Posiadacze Karty Dużej Rodziny mają możliwość korzystania m.in. ze zniżek na przejazdy kolejowe, niższych opłat paszportowych, darmowych wstępów do parków narodowych, a także zniżek na zakup żywności, ubrań, kosmetyków, książek czy paliwa.

Od kilku lat obserwuje się systematyczny wzrost zainteresowania omawianym systemem ulg i zniżek. W 2022 r. Kartę Dużej Rodziny w województwie posiadało już 162,6 tys. rodzin, podczas gdy rok wcześniej było ich 126,8 tys. (wzrost o 28,2%).

Największy wzrost liczby rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny w porównaniu z poprzednim rokiem odnotowano w powiecie myślenickim (o 44,1%).

Kartę Dużej Rodziny posiadało 162,6 tys. rodzin

Wykres 3. Rodziny posiadające Kartę Dużej Rodziny według powiatów w 2022 r.

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS.

Świadczenia wychowawcze

W ramach rządowego programu „Rodzina 500 plus” na każde dziecko w wieku do 18 lat przysługuje świadczenie wychowawcze w wysokości 500 zł, niezależnie od wysokości dochodu uzyskiwanego w rodzinie.

Wartość wypłaconych w 2022 r. świadczeń wychowawczych (łącznie z dodatkami wychowawczymi i dodatkami do zryczałtowanej kwoty wypłacanymi na dzieci w pieczy zastępczej) wyniosła 3991,2 mln zł i była o 5,3% wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem.

Świadczenie wypłacano miesięcznie średnio na 638,0 tys. dzieci.

Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500 plus” wypłacano miesięcznie średnio na 638,0 tys. dzieci

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2022 r.

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	Kwota wypłaconych kapitałów RKO	Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 plus”
	w tys. zł			
Województwo	871745	56711	350634	3991204
Powiaty:				
Bocheński	28973	1655	12387	134580
Brzeski	23926	1462	9230	107369
Chrzanowski	28353	3186	9193	121677
Dąbrowski	20216	842	5513	60432
Gorlicki	42874	2351	10528	122189
Krakowski	58403	3863	30898	370365
Limanowski	52938	1605	19101	182639
Miechowski	10897	843	4355	49587
Myślenicki	38509	1730	16063	170098
Nowosądecki	83549	2967	27861	287489
Nowotarski	63448	3118	20679	228710
Olkuski	23149	2060	8654	110535
Oświęcimski	36188	3024	13590	165675
Proszowicki	9803	681	3783	46065
Suski	33538	1730	8320	99259
Tarnowski	61770	2403	20571	228741
Tatrzński	19947	1277	6596	79962
Wadowicki	48200	3317	17269	191281
Wielicki	30611	2096	16758	187715

Tablica 1. Kwoty świadczeń wypłaconych na rzecz rodziny według powiatów w 2022 r. (dok.)

Wyszczególnienie	Kwota wypłaconych świadczeń rodzinnych	Kwota świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego	Kwota wypłaconych kapitałów RKO	Kwota świadczeń wychowawczych wypłaconych z programu „Rodzina 500 plus”
	w tys. zł			
Miasta na prawach powiatu:				
Kraków	107203	11083	73458	856997
Nowy Sącz	23025	2661	8668	96241
Tarnów	26226	2758	7162	93599

Źródło: Krajowy System Monitoringu Świadczeń Rodzinnych MRiPS, Centralna Aplikacja Statystyczna MRiPS, Kompleksowy System Informatyczny ZUS.

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie
Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:
Informatorium statystyczne
Tel: 12 36 10 151

krakow.stat.gov.pl

@Krakow_STAT

@uskrk

Powiązane opracowania

[Pomoc społeczna i opieka nad dzieckiem i rodziną w 2021 r.](#)

[Świadczenia na rzecz rodziny w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Ochrona zdrowia, opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Świadczenia rodzinne](#)

[Świadczenie z funduszu alimentacyjnego](#)

[Zasiłek pielęgnacyjny](#)